

Potilasohje: Bisfosfonaattihoito

Vastuualue: konservatiivinen klinikkaryhmä
Erikoisala/Yksikkö: Sisätaudit, endokrinologia
Hyväksytty/Tarkistettu: 1.12.2021

((esim. Suun kautta otettavat alendronaatti, risedronaatti tai ibandronaatti tai suonen sisäinen infuusio tsoledronaatti).

Osteoporoosissa luun mineraalimäärä on vähentynyt ja luun rakenne muuttunut siten, että luun lujuus heikkenee. Tällöin luu voi murtua vähäisestä vammasta.

Osteoporoosin perushoitoon kuuluu kalsiumin ja D-vitamiinin saannin turvaaminen, tupakoinnin lopettaminen, riittävä liikunta ja kaatumisriskin vähentäminen. Lääkehoito on yksilöllistä ja sillä pyritään pienentämään murtuman riskiä.

Bisfosfonaatti-lääkkeet estävät tehokkaasti luun hajoamista ja jopa lisäävät luun mineraalipitoisuutta.

Annostelu:

suun kautta annostellaan kerran viikossa tai kerran kuussa. On olemassa myös suoneen tiputuksella annosteltava valmiste tsoledronihappo, jota annetaan vain kerran vuodessa.

Suun kautta annosteltu bisfosfonaatti tulee ottaa vesilasillisen (pelkkää vettä, ei kivennäisvettä eikä muuta juomaa) kanssa. Lääkkeen oton jälkeen ei tule käydä makuulle 30 minuuttiin.

Haittavaikutukset :

Vatsavaivat (kivut, ummetus, ripuli, ilmavaivat) sekä luusto-, nivel- tai lihaskivut. Bisfosfonaatteihin liittyviä harvinaisia vakavia haittavaikutuksia ovat reisiluun epätyypilliset murtumat ja leukaluun osteonekroosi.

Leuan osteonekroosille altistavia taustatekijöitä ovat tupakointi, immunosuppressiivinen lääkitys tai immunosuppressiivinen sairaus. Paikallisia riskitekijöitä suussa ovat invasiiviset toimenpiteet, kuten hampaan poistot, hankaavat proteesit tai infektiot.

Hampaisto on syytä hoitaa ja infektiotokukset saneerata ennen osteoporoosilääkityksen aloittamista. Hampaatonkaan leuka ei ole turvassa, mikäli potilaalla on hammasproteesi. Proteesit aiheuttavat usein limakalvohaavaumia, joiden kautta bakteereille tarjoutuu pääsy luuhun. Osteoporoosipotilailla suun hoito voidaan toteuttaa perusterveydenhuollon puolella. Säännöllinen suun terveydenhoito on syytä toteuttaa hoidon aikana.

Ota yhteyttä Hoitavaan tahoon jos hoidon aikana sinulla on suuhun tai hampaisiin liittyviä ongelmia, kuten heiluvia hampaita, kipua tai turvotusta tai huonosti paranuvia haavoja tai eritevuotoa, sillä nämä voivat olla leuan luukuolion merkkejä. Ota myös yhteyttä jos tunnet uudenlaista tai epätavallista kipua lonkassa, nivustaipeessa tai reidessä.